

Lönbergsskolan
Lönbergsvägen
820 70 Bergsjö

2010-11-26

Dnr 43-2010:1412

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Lönbergsskolan
i Nordanstigs kommun

2010-11-26

Rektorn vid Lönnbergsskolan

Lönnbergsvägen

820 70 Bergsjö

Tillsyn i Lönnbergsskolan

Grundskola F-3

Träningskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Lönnbergsskolan och Nordanstigs kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att eleverna i Lönnbergsskolan inte ges tillräckliga förutsättningar för att nå målen. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 för år 2009 visar att 62 procent av eleverna uppnådde målen i svenska och endast 31 procent uppnådde målen i matematik, vilket är en indikation på att resultaten i svenska och matematik behöver förbättras. Vid samtal med rektorn framkommer dock att skolan kan se en mer positiv trend gällande resultaten för år 2010.

Lönnbergsskolan har sedan augusti 2010 en tillförordnad rektor som även är tillförordnad rektor för Ilsbo skola. Samma person arbetar även som verksamhetschef inom kommunen. Vid samtal med rektorn och lärarna framkommer att rektorn, på grund av sina många arbetsuppgifter har en splittrad arbetssituation. Då rektorn inte är på skolan kontinuerligt, anser Skolinspektionen således inte att hon har möjlighet att ta ett pedagogiskt ansvar för Lönnbergsskolan. Enligt uppgift från rektorn är målsättningen att rekrytera en ny rektor till vårterminen 2011.

Vid tillsynen har inspektörerna sett exempel på undervisning som präglas av lust att lära, god individanpassning och tillit till eleverna.

De flesta elever uppger att de känner sig trygga och trivs på Lönnbergsskolan. Skolan har ett fungerande värdegrundsarbete, dock finns det brister i arbetet med planen mot kränkande behandling. Den plan mot kränkande behandling som Skolinspektionen tagit del av var vid inspektionstillfället inte förankrad hos eleverna och de har inte heller varit med vid dess framtagande.

På Lönnbergsskolan finns elever med annat modermål än svenska. Trots detta får dessa elever inte tillgång till modersmålsundervisning. Tillsynen visar även stora brister i studiehandledning på modersmålet samt undervisning i svenska som andraspråk vilket Skolinspektionen ser mycket allvarligt på.

På Lönnbergsskolan finns kommunens särskola i form av träningskola där eleverna läser i enlighet med de ämnesområden som tillhör träningskolan. Vid tillsynstillfället såg inspektörerna en väl fungerande verksamhet som präglades av engagerade pedagoger och ett gott klimat.

Skolinspektionen har i tillsynen av Lönnbergsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Måluppfyllelsen i Lönnbergsskolan är inte tillräckligt hög. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras i svenska och matematik. (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte tillräckligt ansvar för den pedagogiska verksamheten på skolan. (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn ser inte till att lärarnas arbete med att ge elever och vårdnadshavare information om elevernas kunskapsutveckling uppfyller författningarnas krav då det gäller de individuella utvecklingsplanerna. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav. (14 a kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Rektorn säkerställer inte att eleverna erbjuds modersmålsundervisning i enlighet med författningarnas krav. (2 kap. 9-10 samt 18 §§ grundskoleförordningen).

Tillsyn i Lönnbergsskolan

Datum: 2010-11-26

3 (3)

Dnr 43-2010:1412

- Rektorn säkerställer inte att eleverna erbjuds undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarnas krav. (2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen).
- Rektorn säkerställer inte att studiehandledning på modersmålet ges till de elever som har behov av det. (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2.

Rektorn och Nordanstigs kommun har ansvar för att Lönnbergsskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Nordanstigs kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Nordanstigs kommun snart vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Ylva Johnsson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman

Enhetschef

Anousheh Abuhamzeh

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Lönnbergsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Nordanstigs kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Lönnbergsskolan den 27-28 oktober 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Lönnbergsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Lönnbergsskolan skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på (skolans namn)

Lönbergsskolan	Antal elever
Förskoleklass	29
Grundskoleklass	67
Särskolan	7

Källa: Skolans uppgifter, oktober 2010

Lönbergsskolan är belägen centralt i Bergsjö, centralort i Nordanstig kommun. Skolan består av förskoleklass och grundskola årskurs 1-3 samt träningsskola och fritidshem. Alla elever arbetar dels i sina årskurser men även årskursblandat. Skolan har ett arbetslag, som tillsammans med rektor utgör skolans ledningsgrupp.

Skolan har sedan augusti 2010 en tillförordnad rektor som även är tillförordnad rektor för Ilsbo skola samt verksamhetschef för kommunens grundskolor.

Tillsynen innefattar förskoleklassen och grundskolan samt träningsskolan. Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamhet och skolbarnomsorg beskrivs i en separat rapport.

Tillsynsprotokoll för Lönnbergsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Måluppfyllelsen i Lönnbergsskolan är inte tillräcklig hög. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras i svenska och matematik.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Kursplanerna

Motivering:

Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 visar att 62 procent av eleverna uppnådde målen i svenska år 2009. Endast 31 procent av eleverna nådde målen i matematik. Statistiken visar även att resultaten har varierat år från år. Enligt uppgift från rektorn vid tillsynsbesöket har resultaten förbättrats år 2010. Skolinspektionen bedömer att Lönnbergsskolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att tillförsäkra sig om att samtliga elever ges möjlighet att uppnå målen i årskurs 3.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte tillräckligt ansvar för den pedagogiska verksamheten på skolan.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Lönnbergsskolan har från och med augusti 2010 en tillförordnad rektor som även är tillförordnad rektor för Ilsbo skola samt kommunens verksamhetschef för grundskolan. Skolinspektionen bedömer att det är viktigt att rektorn i sitt dagliga arbete håller sig

förtrogen med verksamheten och att hon tar ett större ansvar för den pedagogiska verksamheten i skolan. Skolinspektionen bedömer inte att rektorn har möjlighet att ta ett pedagogiskt ansvar för Lönnbergsskolan, då hon inte är på plats på skolan kontinuerligt. Enligt uppgift från rektorn vid tillsynsbesöket är målsättningen att rekrytera en ny rektor till vårterminen 2011.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn ser inte till att lärarnas arbete med att ge elever och vårdnadshavare information om elevernas kunskapsutveckling uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Lönnbergsskolan genomförs utvecklingssamtal varje termin. Inför dessa skriver lärarna skriftliga omdömen och i samband med utvecklingssamtalet upprättas en individuell utvecklingsplan för varje elev. De utvecklingsplaner och skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av är dock av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid författningarnas krav. Bland annat saknas en redovisning över elevernas kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne. I slöjd och idrott saknades skriftliga omdömen helt. Enligt rektorn och lärarna pågår för närvarande ett utvecklingsarbete på skolan för att förbättra de individuella utvecklingsplanerna och de skriftliga omdömena, bland annat arbetar lärarkollegiet för närvarande med att konstruera nya mallar .

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling, benämnd likabehandlingsplan, som tagits fram med utgångspunkt i en elevenkät som gjordes våren 2010. Dock framgår av samtal och intervjuer med elever och lärare att eleverna inte medverkat vid framtagandet av planen och att planen inte heller är förankrad hos eleverna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att eleverna erbjuds modersmålsundervisning i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 9-10 samt 18 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

På Lönnbergsskolan finns elever med annat modersmål än svenska. Trots detta erbjuder inte skolan dessa elever någon modersmålsundervisning. Vid samtal med rektorn framkommer att det finns en strävan efter att anställa behöriga modersmålslärare. Bland annat finns en diskussioner kring införandet av digital modersmålsundervisning,

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att eleverna erbjuds undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Vid tillsynen framkommer att det finns elever på Lönnbergsskolan som bedöms vara i behov av undervisning enligt kursplan i svenska som andraspråk men som inte får detta. Skolan har dock för närvarande ingen lärare med utbildning i ämnet. Vid samtal med rektorn och lärarna framkommer att skolan är medveten om att detta är ett utvecklingsområde. Skolinspektionen vill betona att skolan har en skyldighet att anordna undervisning i svenska som andraspråk för elever som har ett annat modersmål än svenska och som är i behov av detta.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att studiehandledning på modersmålet ges till de elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Lönnbergsskolan finns en grupp elever som enligt lärarna har behov av studiehandledning på sitt modersmål för att kunna uppnå målen för utbildningen. Trots detta anordnas ingen studiehandledning på modersmål av skolan, vilket Skolinspektionen ser allvarligt på.

Eftersom studiehandledning på modersmålet är en form av särskilt stöd är det rektorns skyldighet att se till att detta ges till de elever som behöver det. Mot bakgrund av att skolan behöver förbättra kunskapsresultaten i relation till de nationella målen i kursplanerna är det nödvändigt att se till att alla elever som behöver studiehandledning på sitt modersmål får detta.